**Európsky parlament**
2024-2029

**PRIJATÉ TEXTY**

# P10_TA(2026)0050

## Riešenie otázky subdodávateľských reťazcov a úlohy sprostredkovateľov s cieľom chrániť práva pracovníkov

### Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2026 k riešeniu otázky subdodávateľských reťazcov a úlohy sprostredkovateľov s cieľom chrániť práva pracovníkov (2025/2133(INI))

*Európsky parlament*,

– so zreteľom na články 16 a 31 Charty základných práv Európskej únie,

– so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv,

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb[1] zmenenú smernicou (EÚ) 2018/957,

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/67/EÚ z 15. mája 2014 o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (ďalej len „nariadenie o IMI“)[2],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV, zmenenú smernicou (EÚ) 2024/1712[3],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie

---

1 Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj.
2 Ú. v. EÚ L 159, 28.5.2014, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/67/oj.
3 Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj.

a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov[4] (smernica o sankciách voči zamestnávateľom),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES[5],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1760 z 13. júna 2024 o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 a nariadenia (EÚ) 2023/2859[6],

– so zreteľom na správu Komisie z 30. apríla 2024 o uplatňovaní a vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957 z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (COM(2024)0320),

– so zreteľom na správu Komisie z 26. mája 2025 s názvom Hodnotenie Európskeho orgánu práce (ďalej len „ELA“) (COM(2025)0256),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. decembra 2020 s názvom Strategický rámec EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v meniacom sa svete práce (COM(2021)0323) vrátane prístupu vízie nulovej úmrtnosti k úmrtiam súvisiacim s prácou v EÚ,

– so zreteľom na publikáciu Komisie z mája 2020 s názvom Making socially responsible public procurement work – 71 Good Practice Cases (Dobré fungovanie sociálne zodpovedného verejného obstarávania: 71 prípadov osvedčených postupov)[7],

– so zreteľom na správu ELA z roku 2025 s názvom Posting of third-country nationals: Contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues (Vysielanie štátnych príslušníkov tretích krajín: zmluvné reťazce, modely náboru a otázky presadzovania)[8],

– so zreteľom na správu ELA z februára 2023 s názvom Cooperation practices, possibilities and challenges between Member States – specifically in relation to the posting of third-country nationals

---

4 Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2009, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj.
5 Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj.
6 Ú. v. EÚ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.
7 https://data.europa.eu/doi/10.2826/844552.
8 https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2025-03/ELA-posting-third-country-nationals-report.pdf.

(Postupy, možnosti a výzvy spolupráce medzi členskými štátmi – najmä v súvislosti s vysielaním štátnych príslušníkov tretích krajín)[9],

– so zreteľom na správu ELA z 20. septembra 2023 s názvom Construction sector: Issues in information provision, enforcement of labour mobility law, social security coordination regulations, and cooperation between Member States (Otázky týkajúce sa poskytovania informácií, presadzovania práva v oblasti mobility pracovnej sily, nariadenia o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a spolupráce medzi členskými štátmi)[10],

– so zreteľom na správu Europolu z decembra 2024 s názvom Leveraging legitimacy: How the EU's most threatening criminal networks abuse legal business structures (Využívanie legitimity: ako najnebezpečnejšie zločinecké siete zneužívajú legálne podnikateľské štruktúry),

– so zreteľom na článok 10 Usmernení Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) o všeobecných zásadách inšpekcie práce,

– so zreteľom na Dohovor MOP o súkromných pracovných agentúrach (dohovor č. 181, 1997),

– so zreteľom na Dohovor MOP o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výstavbe (dohovor č. 167, 1988),

– so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2021 o zavedení európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia na zlepšenie digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility[11],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2025 o sociálnych aspektoch a aspektoch zamestnanosti v rámci procesov reštrukturalizácie: potreba ochrany pracovných miest a práv pracovníkov[12],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 18. januára 2024 o revízii mandátu Európskeho orgánu práce[13],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 9. septembra 2025 o verejnom

---

9 https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ela-report-posting-third-country-nationals.pdf.

10 https://www.ela.europa.eu/en/publications/construction-sector-issues-information-provision-enforcement-labour-mobility-law.

11 Ú. v. EÚ C 224, 8.6.2022, s. 81.

12 Ú. v. EÚ C, C/2025/3156, 20.6.2025, ELI http://data.europa.eu/eli/C/2025/3156/oj.

13 Ú. v. EÚ C, C/2024/5741, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5741/oj.

obstarávaní[14],

– so zreteľom na vyhlásenie z La Hulpe o budúcnosti Európskeho piliera sociálnych práv zo 16. apríla 2024,

– so zreteľom na Tripartitné vyhlásenie o prosperujúcom európskom sociálnom dialógu zo samitu sociálnych partnerov vo Val Duchesse 31. januára 2024,

– so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 31. januára 2013 o nekalých obchodných praktikách medzi podnikmi v Európe v rámci potravinového a nepotravinového dodávateľského reťazca (COM(2013)0037),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. januára 2025 s názvom Kompas konkurencieschopnosti pre EÚ (COM(2025)0030),

– so zreteľom na šiesty európsky prieskum pracovných podmienok nadácie Eurofound,

– so zreteľom na správu Maria Draghiho z 9. septembra 2024 s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti (Draghiho správa),

– so zreteľom na správu Enrica Lettu zo 17. apríla 2024 s názvom Oveľa viac než len trh – rýchlosť, bezpečnosť, solidarita: Posilnenie jednotného trhu s cieľom zabezpečiť udržateľnú budúcnosť a prosperitu pre všetkých občanov EÚ) (Lettova správa),

– so zreteľom na pozičný dokument Holandska, Belgicka, Dánska, Nemecka, Talianska, Lotyšska a Luxemburska zo 14. februára 2025 o politických prioritách EÚ pre Komisiu na roky 2024 – 2029 a o spravodlivom vysielaní štátnych príslušníkov tretích krajín,

– so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2017 vo veci C-298/15, *„Borta“ UAB* proti *Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija VĮ*[15], týkajúci sa verejného obstarávania,

– so zreteľom na národné stratégie boja proti pracovnému vykorisťovaniu, nútenej práci a nedeklarovanej práci[16],

---

14 Prijaté texty, P10_TA(2025)0174.

15 Rozsudok Súdneho dvora z 5. apríla 2017, „Borta“ UAB/Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija VĮ, C-298/15, ECLI:EU:C:2017:266.

16 Pozri napríklad: Nationaler Aktionsplan gegen Arbeitsausbeutung und Zwangsarbeit, Nemecké spolkové ministerstvo práce a sociálnych vecí (2025); Piano nazionale per la lotta al lavoro sommerso, Talianske ministerstvo práce a sociálnych politík (2022); Plan de Acción contra el Trabajo Forzoso, Španielske ministerstvo pre začlenenie, sociálne zabezpečenie a migráciu (2021); Nationell strategi mot arbetslivskriminalitet, Švédska vláda (2022) a okrem toho: Strategi mot arbeidslivskriminalitet, nórska vláda (2021).

– zo zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa,

– so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A10-0256/2025),

A. keďže v zásade 5 Európskeho piliera sociálnych práv sa pripomína, že bez ohľadu na druh a trvanie pracovnoprávneho vzťahu majú pracovníci právo na spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie vzhľadom na pracovné podmienky, prístup k sociálnej ochrane a odbornej príprave; keďže sa v nej tiež pripomína, že by sa malo zabraňovať pracovnoprávnym vzťahom, ktoré vedú k neistým pracovným podmienkam;

B. keďže sloboda poskytovať cezhraničné služby je jednou zo štyroch základných zásad jednotného trhu a keďže zadávanie zákaziek subdodávateľom je súčasťou slobody poskytovať služby a slobody usadiť sa; keďže EÚ musí zachovať a zvýšiť svoju konkurencieschopnosť, aby sa podnikom darilo, s osobitným dôrazom na malé a stredné podniky (MSP); keďže musí tiež vytvoriť jasné a primerané pravidlá, ktoré nebudú predstavovať zbytočnú záťaž, a posilniť presadzovanie práva;

C. keďže pracovné vykorisťovanie a zneužívanie na trhu práce EÚ predstavuje vážny problém vo vysokorizikových odvetviach, čo sa prejavuje v rôznych formách, okrem iného vrátane trestnej činnosti súvisiacej s prácou, nedeklarovanej práce, nelegálnej práce, tieňovej ekonomiky, sociálneho dampingu, pracovného vykorisťovania a moderného otroctva;

D. keďže niektoré odvetvia, ako napríklad stavebníctvo, poľnohospodárstvo, odvetvie ubytovacích a pohostinských služieb, práca v domácnosti, doprava a logistika, spracovanie mäsa a potravín, upratovacie služby a opatrovateľské práce, čelia vyššiemu riziku pracovného vykorisťovania a zneužívania[17]; keďže ženy sú neprimerane zastúpené v subdodávateľských a sprostredkovateľských prácach v odvetviach ošetrovateľstva, upratovacích služieb a ubytovacích a pohostinských služieb;

E. keďže dôsledky pracovného vykorisťovania a zneužívania presahujú samotných pracovníkov, ktorí sú vystavení nespravodlivým a nebezpečným pracovným podmienkam, nedostatočným mzdám, žalostnému ubytovaniu a neistému zamestnaniu, lebo majú vplyv aj na podniky, najmä na MSP, ktoré sú vystavené nekalej súťaži a

---

17 Európska komisia, štvrtá správa o pokroku dosiahnutom v boji proti obchodovaniu s ľuďmi (COM(2022)0736). Európska komisia, piata správa o pokroku dosiahnutom v boji proti obchodovaniu s ľuďmi (COM(2025)0008).

narušeniam jednotného trhu;

F. keďže Europol zdôrazňuje, že 86 % najškodlivejších zločineckých sietí využíva legálne podnikové štruktúry ako súčasť svojej trestnej činnosti, čo predstavuje vážnu hrozbu pre spravodlivú hospodársku súťaž na jednotnom trhu; keďže analýza Komisie, ako aj operatívne poznatky orgánu ELA poukazujú na zvýšené riziká pracovného vykorisťovania a zneužívania spojené s dlhými a zložitými subdodávateľskými reťazcami, ako aj s podvodnými formami sprostredkovania práce[18];

G. keďže spoločnou premennou vo väčšine odvetví s vysokým rizikom pracovného vykorisťovania je vysoká intenzita práce v kombinácii s vertikálne a horizontálne[19] dlhými a zložitými subdodávateľskými reťazcami, čo ohrozuje transparentnosť, úlohu sociálnych partnerov, platné kolektívne zmluvy a demokraciu na pracovisku; keďže vysokorizikové odvetvia sú často spojené aj so silnou závislosťou od sprostredkovateľov práce, vyslaných pracovníkov, mobilných pracovníkov z EÚ a štátnych príslušníkov krajín mimo EÚ; keďže niektoré neštandardné formy zamestnávania a zložité cezhraničné dohody môžu zakrývať zodpovednosti, brániť zvyšovaniu informovanosti a komplikovať presadzovanie platného pracovného práva a kolektívnych zmlúv, ako aj kontroly pracovných povolení, príspevkov na sociálne zabezpečenie, platieb daní a totožnosti pracovníkov;

H. keďže nedodržiavanie právnych predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je základnou zložkou pracovného vykorisťovania, ktorá oslabuje prístup vízie nulovej úmrtnosti v súvislosti s úmrtiami súvisiacimi so zamestnaním, ako sa uvádza v strategickom rámci EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie 2021 – 2027, ktorý vypracovala Komisia; keďže Dohovor MOP č. 167 ukladá hlavným dodávateľom povinnosť koordinovať opatrenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri

---

18 ELA, *Posting of third-country nationals: contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues* (Vysielanie štátnych príslušníkov tretích krajín: zmluvné reťazce, modely náboru a otázky presadzovania) (2025); ELA, *Counteracting undeclared work and labour exploitation of third-country national workers* (Boj proti nelegálnej práci a pracovnému vykorisťovaniu pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín) (2021); ELA, *Tackling undeclared work in supply chains - Learning Resource Paper* (Boj proti nelegálnej práci v dodávateľských reťazcoch – vzdelávací materiál) (2022); Správa Komisie o uplatňovaní a vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957 z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (COM(2024)0320).

19 Oznámenie Komisie s názvom Usmernenia o uplatňovaní článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na dohody o horizontálnej spolupráci (Ú. v. EÚ C 259, 21.7.2023, s. 1).

práci;

I. keďže prítomnosť podvodných a zločineckých subjektov v európskych pracoviskách predstavuje aj bezpečnostné riziká, najmä ak sa týka kritických odvetví, ako je doprava a logistika, stavebníctvo, energetika a zdravotná starostlivosť, alebo činností s prístupom na pracoviská citlivé z hľadiska bezpečnosti, ako je najmä upratovanie a údržba;

J. keďže podľa Komisie[20] a prípadovej štúdie ELA[21] je vysielanie pracovníkov z tretích krajín na vzostupe, pričom každý štvrtý vyslaný pracovník je štátnym príslušníkom tretej krajiny; keďže mobilní a migrujúci pracovníci vrátane pracovníkov z tretích krajín sú obzvlášť zraniteľní voči pracovnému vykorisťovaniu a trestnej činnosti súvisiacej s prácou a často sa ocitajú v špirále závislosti, pokiaľ ide o víza, nadmerné poplatky za nábor, cestovné služby a ubytovanie; keďže u štátnych príslušníkov tretích krajín je menej pravdepodobné, že sa budú organizovať a vstúpia do odborov, a majú väčšie problémy s prístupom k súdnemu systému a obhajobou svojich práv;

K. keďže čoraz častejšie dochádza k podvodnej praktike prijímania pracovníkov do zamestnania len na účel vyslania, keď sa štátni príslušníci krajín mimo EÚ neprijímajú do zamestnania na prácu v členskom štáte zamestnania, ale výlučne na účely vyslania do iného členského štátu; keďže orgán ELA to označil za rastúcu výzvu v oblasti presadzovania[22];

L. keďže horizontálne a vertikálne zadávanie zákaziek subdodávateľom predstavuje základnú prax v mnohých odvetviach, najmä pokiaľ ide o rozsiahle projekty, čím sa uľahčuje flexibilný prístup k špecializovaným odborným znalostiam a rieši sa špecifické potreby nákladovo efektívnym spôsobom; keďže zadávanie zákaziek subdodávateľom je dôležitým prvkom prostredia zamestnanosti, najmä v prípade MSP a mikropodnikov; keďže zadávanie zákaziek subdodávateľom môže vytvárať pridanú hodnotu pre verejných

---

20 Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie, EFTHEIA, HIVA-KU Leuven, IRIS, Milieu a WIIW, *Posting of workers – Collection of data from the prior declaration tools – Reference year 2022 (Vysielanie pracovníkov – Zber údajov z nástrojov na predkladanie predbežných vyhlásení – Referenčný rok 2022)*, Úrad pre publikácie Európskej únie, 2024.

21 Správa ELA o zmluvných reťazcoch a spôsoboch náboru vysielaných štátnych príslušníkov tretích krajín, marec 2025, a správa ELA o postupoch, možnostiach a výzvach spolupráce medzi členskými štátmi – konkrétne v súvislosti s vysielaním štátnych príslušníkov tretích krajín, február 2023.

22 Správa ELA s názvom Posting of third-country nationals: contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues (Vysielanie štátnych príslušníkov tretích krajín: zmluvné reťazce, modely náboru a otázky presadzovania), 2025.

obstarávateľov a zvyšovať efektívnosť a inovácie, najmä v odvetviach vystavených celosvetovej hospodárskej súťaži; keďže zadávanie zákaziek subdodávateľom nie je vo svojej podstate problematické, najmä ak sú potrebné osobitné kompetencie; keďže dobre fungujúce zadávanie zákaziek subdodávateľom je dôležité pre spravodlivú hospodársku súťaž v EÚ, z ktorej majú prospech najmä MSP; keďže rozsah zadávania zákaziek subdodávateľom sa v jednotlivých odvetviach a spoločnostiach značne líši;

M. keďže však dlhé a zložité subdodávateľské reťazce môžu narušiť spravodlivú hospodársku súťaž, zakrývať zodpovednosť, ohroziť práva pracovníkov a zvýšiť riziká súvisiace s podvodmi, pracovným vykorisťovaním, infiltráciou trestnej činnosti a bezpečnosťou a ochranou zdravia pracovníkov pri práci, najmä vo vysokorizikových odvetviach a cezhraničných situáciách; keďže v niektorých prípadoch môže nedostatok transparentnosti a dohľadu v rozšírených subdodávateľských dohodách zvýšiť ťažkosti verejných obstarávateľov pri zabezpečovaní súladu s platným právom EÚ a vnútroštátnym právom;

N. keďže pravidlá obmedzujúce zadávanie zákaziek subdodávateľom by mohli mať vplyv na hodnotové reťazce spoločností, najmä v odvetviach vystavených celosvetovej hospodárskej súťaži; keďže takéto opatrenia musia byť v rovnováhe s potrebou chrániť MSP pôsobiace v odvetviach, v ktorých je riziko zneužívajúcich foriem zadávania zákaziek subdodávateľom nízke a v ktorých na rozdiel od vysokorizikových odvetví nie je potrebné obmedzovať subdodávateľské reťazce; keďže spoločná a nerozdielna zodpovednosť v subdodávateľských reťazcoch spĺňa dvojaký cieľ, a to poskytnúť náhradu pracovníkom, ktorí boli vykorisťovaní, a motivovať dodávateľov v celom reťazci, aby dobrovoľne obmedzili dĺžku a zložitosť subdodávateľských zmlúv;

O. keďže niektoré členské štáty prijali právne predpisy obmedzujúce dĺžku subdodávateľských reťazcov alebo úplne zakazujúce zadávanie zákaziek subdodávateľom v určitých odvetviach[23], čo zvýšilo počet priamo zamestnaných pracovníkov; keďže Komisia sa domnieva, že obmedzenie počtu úrovní v subdodávateľských reťazcoch a/alebo rozšírenie zodpovednosti za zadávanie zákaziek subdodávateľom na

---

23 Európska komisia: Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne veci a začlenenie, ECORYS, HIVA-KU Leuven, Spark Legal and Policy Consulting a wmp consult, *Study supporting the Monitoring of the Posting of Workers Directive 2018/957/EU and of the Enforcement Directive 2014/67/EU – The situation of temporary cross-border mobile workers and workers in subcontracting chains (Štúdia podporujúca monitorovanie smernice 2018/957/EÚ o vysielaní pracovníkov a smernice 2014/67/EÚ o presadzovaní práva – Situácia dočasných cezhraničných mobilných pracovníkov a pracovníkov v subdodávateľských reťazcoch)*, Úrad pre publikácie Európskej únie, 2024.

celý reťazec by mohlo pomôcť členským štátom ako hlavným aktérom zodpovedným za presadzovanie pravidiel o vysielaní pracovníkov a prípadne sociálnym partnerom zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť v subdodávateľských reťazcoch na primeranom a nediskriminačnom základe[24]; keďže niektoré podniky dobrovoľne obmedzili dĺžku svojich subdodávateľských reťazcov;

P. keďže prax sprostredkovania práce nie je v práve EÚ vymedzená, s výnimkou dočasnej agentúrnej práce[25]; keďže sprostredkovanie práce môže mať mnoho podôb, od etablovaných spoločností až po samostatne pôsobiacich náborových pracovníkov; keďže za sprostredkovateľov práce sa môžu vydávať dokonca neformálni sprostredkovatelia či vodcovia gangov;

Q. keďže nekalé obchodné praktiky, ktoré zahŕňajú nákup pod úrovňou nákladov na udržateľnú výrobu, stanovenie krátkych dodacích lehôt a oneskorené platby, sú označované za kľúčové faktory, ktoré sú hnacou silou zneužívajúcich foriem zadávania zákaziek subdodávateľom; keďže MSP, ktoré sa zúčastňujú na verejných zákazkách prostredníctvom zadávania zákaziek subdodávateľom, často doplácajú na oneskorené platby od hlavných dodávateľov;

R. keďže v odvetviach, v ktorých sa zadávanie zákaziek subdodávateľom využíva opakovane, je prax známa ako subrogácia, pri ktorej sa zaručuje, že z dôvodu zmeny dodávateľa si presunutí pracovníci zachovajú svoje práva a pracovné podmienky, základnou zárukou zabezpečenia stability zamestnania, dodržiavania zdravotných a bezpečnostných noriem a predchádzania sociálnemu dumpingu;

S. keďže niektoré prípady neregulovaných alebo skrytých sprostredkovateľov práce sa využívajú na zastieranie a obchádzanie pracovného práva a zodpovednosti zamestnávateľa, najmä vo vysokorizikových odvetviach; keďže zneužívajúce praktiky pri nábore a sprostredkovaní sa často spájajú s falšovaním alebo zatajovaním informácií, neposkytovaním písomných zmlúv, ukladaním podvodných poplatkov za sprostredkovanie, odpočítavaním nelegitímnych nákladov na ubytovanie zo mzdy, účtovaním poplatkov za dopravu, odbornú prípravu, vybavenie alebo pracovné povolenia, zabavovaním pasov alebo nútenou prácou alebo likvidáciou odborových zväzov; keďže lepšie a cielené inšpekcie práce môžu pomôcť v boji proti takýmto porušeniam;

---

24 Správa Komisie o uplatňovaní a vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957 z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (COM(2024)0320).

25 Správa Komisie o uplatňovaní a vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/957 z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (COM(2024)0320).

T. keďže v reakcii na tieto výzvy prijalo niekoľko krajín EÚ národné akčné plány a politiky zamerané na boj proti pracovnému vykorisťovaniu vrátane prijatia opatrení na riešenie zneužívania v subdodávateľských reťazcoch a zo strany sprostredkovateľov práce[26];

U. keďže v reakcii na tieto výzvy sociálni partneri na úrovni EÚ, na vnútroštátnej a miestnej úrovni, ako aj na odvetvovej a medziodvetvovej úrovni prijali opatrenia na riešenie problémov súvisiacich so zneužívajúcimi formami zadávania zákaziek subdodávateľom a sprostredkovania práce, a to aj prostredníctvom kolektívneho vyjednávania, ako aj spoločných iniciatív na ochranu serióznych podnikov a práv pracovníkov;

V. keďže existujú osobitné právne predpisy upravujúce zadávanie zákaziek subdodávateľom v civilnom letectve vrátane prenájmu lietadiel, posádky, údržby a poistenia, známeho aj ako „prenájom lietadla s posádkou“; keďže sa zvýšila miera využívania prenájmu lietadla s posádkou, a to aj mimo zamýšľaného využitia na naplnenie kapacity počas špičiek; keďže Komisia by sa v rámci nadchádzajúcej revízie nariadenia o leteckých službách mala zaoberať problémami súvisiacimi s prenájmom lietadiel s posádkou[27];

W. keďže Komisia vyzdvihuje nórsky skiensky model[28], ktorý spoločne vyvinuli obec Skien, odborové zväzy a zamestnávateľské organizácie a ktorý zahŕňa prísne obmedzenia dlhých subdodávateľských úrovní a predbežné schvaľovanie dočasnej pracovnej sily s cieľom zabezpečiť zodpovednosť a dôstojné pracovné podmienky vo vysokorizikových odvetviach;

X. keďže členské štáty, Komisia a sociálni partneri sa v deklarácii z La Hulpe zaviazali venovať osobitnú pozornosť opatreniam v oblasti

---

26 Napríklad Švédsko (https://www.regeringen.se/contentassets/f6f461b310984b598ee4f7a2d83350d0/nationell-strategi-mot-arbetslivskriminalitet.pdf), Fínsko (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165395/TEM_2024_5.pdf), Taliansko, Nemecko(https://www.bmas.de/DE/Service/Presse/Meldungen/2025/nationaler-aktionsplan-gegen-arbeitsausbeutung-und-zwangsarbeit-beschlossen.html), Španielsko a Nórsko (https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-mot-arbeidslivskriminalitet-2021/id2831867/).

27 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj?locale=sk).

28 Európska komisia: Výkonná agentúra pre malé a stredné podniky, *Making socially responsible public procurement work - 71 good practice cases (Zabezpečenie fungovania spoločensky zodpovedného verejného obstarávania – 71 príkladov osvedčených postupov)*, Úrad pre publikácie, 2020.

zadávania zákaziek subdodávateľom a agentúrnej práce, pričom uznali spoločné výzvy, ktoré tieto dva javy predstavujú pre európske trhy práce; keďže v Lettovej správe sa zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné regulovať subdodávateľské postupy, aby sa zabránilo vykorisťovaniu a zneužívaniu; keďže v uvedenej správe sa varuje, že nekontrolované subdodávateľské reťazce môžu viesť k narušeniu pracovných noriem, k sociálnemu dampingu a narušeniu spravodlivej hospodárskej súťaže, ako aj k porušovaniu povinností v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti;

Y. keďže v článku 12 ods. 2 smernice 2014/67/EÚ sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli subdodávateľskú zodpovednosť v súvislosti s vysielaním pracovníkov v odvetví stavebníctva, a článok 12 ods. 1 ponúka členským štátom možnosť jej rozšírenia na ďalšie odvetvia a zavedenia prísnejších pravidiel týkajúcich sa zodpovednosti;

Z. keďže väčšina členských štátov má zavedené určité pravidlá týkajúce sa subdodávateľských reťazcov a sprostredkovateľov práce, ktoré zohľadňujú národné špecifiká; keďže proces regulácie subdodávateľských reťazcov a sprostredkovateľov práce na vnútroštátnej úrovni sa v jednotlivých členských štátoch značne líši, čo spôsobuje fragmentáciu jednotného trhu; keďže problémy pretrvávajú v dôsledku rôznych výkladov, pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel vnútorného trhu v oblasti regulácie subdodávateľských reťazcov a sprostredkovateľov práce; keďže smernica 2014/24/EÚ neposkytuje verejným obstarávateľom dostatočné nástroje na účinné riešenie neplnenia verejných zákaziek a v niektorých prípadoch dokonca bráni orgánom prijímať proaktívne opatrenia;

AA. keďže boj proti nedeklarovanej práci, obchodovaniu s ľuďmi a pracovnému vykorisťovaniu si vyžaduje dôkladné inšpekcie práce, cezhraničné kontroly a prísne udeľovanie licencií/registrácií sprostredkovateľom s osobitným dôrazom na MSP (malé a stredné podniky) a účinné udeľovanie licencií alebo registráciu sprostredkovateľov práce; keďže presadzovanie súčasných pravidiel a lepšia spolupráca medzi členskými štátmi môžu pomôcť riešiť problémy spojené so zneužívaním zadávania zákaziek subdodávateľom a sprostredkovaním práce;

***Predchádzanie pracovnému vykorisťovaniu***

1. zdôrazňuje potrebu komplexného prístupu EÚ k riešeniu problému pracovného vykorisťovania vrátane nelegálnej práce a s ňou spojenej organizovanej trestnej činnosti, ako aj zneužívajúcich foriem obchodných praktík, najmä zneužívajúcich foriem zadávania zákaziek subdodávateľom a sprostredkovania práce; žiada preto, aby EÚ vypracovala stratégiu boja proti týmto problémom, ktorej vplyv sa môže v jednotlivých členských štátoch a odvetviach líšiť; zdôrazňuje, že pracovné vykorisťovanie nie je len porušením práv pracovníkov a

ľudských práv, ale narúša aj spravodlivú hospodársku súťaž podnikov; v tejto súvislosti víta záväzok Komisie predložiť v roku 2026 spravodlivý balík opatrení v oblasti mobility; pripomína, že celkové ciele posilnenia konkurencieschopnosti európskych podnikov, zjednodušenia a zníženia zbytočnej administratívnej záťaže nesmú viesť k zníženiu úrovne ochrany pracovníkov; zdôrazňuje, že je potrebné prísnejšie presadzovať súčasné pracovné právne predpisy, aby sa zabezpečila účinná ochrana práv pracovníkov a rovnaké podmienky;

2. pripomína problémy, ktorým čelia niektoré členské štáty v dôsledku rôzneho výkladu pravidiel jednotného trhu pri regulácii zadávania zákaziek subdodávateľom na vnútroštátnej úrovni, napríklad prostredníctvom obmedzenia dĺžky subdodávateľských reťazcov, spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti a požiadaviek na priame zamestnávanie; vyzýva Komisiu, aby objasnila možnosti členských štátov prijať právne predpisy, ktoré by boli primerané na riešenie rizík a problémov vyplývajúcich z dlhých a zložitých subdodávateľských reťazcov; vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie v boji proti pracovnému vykorisťovaniu;

3. opakuje svoju výzvu Komisii, aby v záujme ukončenia zneužívania zadávania zákaziek subdodávateľom a ochrany práv pracovníkov zvýšila transparentnosť a zodpovednosť v celom dodávateľskom reťazci[29];

4. zdôrazňuje, že akákoľvek iniciatíva na úrovni EÚ zameraná na riešenie problému pracovného vykorisťovania a zložitých subdodávateľských reťazcov by mala zohľadňovať najlepšie postupy členských štátov, mala by byť vypracovaná v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi vrátane európskych výborov pre sociálny dialóg v jednotlivých odvetviach (ďalej len „CDSS“) a mala by byť prispôsobená konkrétnym odvetvovým podmienkam; pripomína, že všetky odvetvové opatrenia a iniciatívy vrátane spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti vo vysokorizikových odvetviach musia byť v súlade s právom EÚ a nesmú vytvárať zbytočné prekážky cezhraničným obchodným aktivitám; zdôrazňuje, že opatrenia a iniciatívy špecifické pre jednotlivé odvetvia môžu tiež zabezpečiť nižšie regulačné požiadavky pre spoločnosti v nízkorizikových odvetviach;

5. poukazuje na to, že zásada spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti je spôsobom, ako zabezpečiť, aby hlavný dodávateľ niesol celkovú zodpovednosť za služby poskytované v rámci celého subdodávateľského reťazca; domnieva sa, že takouto zásadou možno zabezpečiť, aby kvalita, výkonnosť a dodržiavanie pracovných, sociálnych a bezpečnostných noriem boli zmluvne zaručené na

---

29 Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. septembra 2025 o verejnom obstarávaní.

každej úrovni subdodávateľského reťazca; konštatuje, že viaceré členské štáty sa rozhodli prijať prísnejšie pravidlá týkajúce sa zodpovednosti v subdodávateľských reťazcoch, ako je minimum stanovené v článku 12 smernice 2014/67/EÚ;

6. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali praktikami, pri ktorých hlavný dodávateľ zadáva všetky práce subdodávateľom bez toho, aby ich sám vykonal, čo je známe aj ako „finančné subdodávky“; zdôrazňuje, že hlavní dodávatelia by mali určitú časť zákazky plniť sami; v tejto súvislosti opakuje svoju výzvu Komisii, aby posúdila vplyv verejných zákaziek, ktoré vykonávajú najmä priami pracovníci úspešného uchádzača, a odporúča, aby pravidlá verejného obstarávania povzbudzovali spoločnosti k tomu, aby mali dostatok interných zamestnancov na realizáciu projektov, na ktoré sú zadané verejné zákazky[30];

7. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali nezákonnými praktikami v subdodávateľských reťazcoch s cieľom zabezpečiť konkurencieschopnosť podnikov a spravodlivé a bezpečné pracovné podmienky; v tejto súvislosti podporuje priamy pracovný pomer vo vysokorizikových odvetviach, ak je to možné, odôvodnené, primerané a vychádza to z naliehavých dôvodov verejného záujmu, ako je ochrana pracovníkov a ich práv;

8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali začlenenie ustanovení o prospešnosti pre komunitu do verejného obstarávania a projektov financovaných EÚ, ako je napríklad požiadavka, aby dodávatelia a subdodávatelia prispievali k rozvoju miestnych zručností alebo k iniciatívam sociálneho začlenenia, čím by sa vytvorili pozitívne vedľajšie účinky verejných investícií;

9. zdôrazňuje, že vnútroštátne a regionálne iniciatívy na obmedzenie úrovne subdodávok často iniciovali spoločne sociálni partneri vrátane zástupcov MSP; zdôrazňuje, že takéto iniciatívy by sa mali rešpektovať, pričom obmedzenia subdodávok musia byť primerané;

10. konštatuje, že dĺžka a zložitosť subdodávateľských reťazcov predstavuje pre inšpektoráty práce značnú výzvu pri určovaní právnej zodpovednosti v prípade nedodržiavania pracovných právnych predpisov EÚ a členských štátov;

11. zdôrazňuje, že je dôležité zahrnúť do každého nového rámca ustanovenia zohľadňujúce rodovú rovnosť;

12. zdôrazňuje, že v záujme obmedzenia fragmentácie jednotného trhu by Komisia mala v úzkej spolupráci s členskými štátmi a sociálnymi partnermi vrátane CDSS vymedziť vysokorizikové odvetvia; zdôrazňuje, že členské štáty môžu požiadať Komisiu, aby im v

---

30 Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. septembra 2025 o verejnom obstarávaní.

prípade potreby umožnila prispôsobiť spoločný zoznam vysokorizikových odvetví ich špecifickej vnútroštátnej situácii s cieľom zabezpečiť čo najlepší prístup k riešeniu zneužívajúcich foriem zadávania zákaziek subdodávateľom, pracovného vykorisťovania a trestnej činnosti súvisiacej s prácou; zdôrazňuje, že akákoľvek identifikácia a úprava vysokorizikových odvetví by mala vychádzať z presných a aktuálnych údajov;

13. konštatuje, že zadávanie základných obchodných činností subdodávateľom môže viesť k fragmentácii a nebezpečnosti pracovísk, zníženej transparentnosti a zodpovednosti a väčšiemu vystaveniu pracovníkov dlhšiemu pracovnému času, nižším mzdám a iným porušeniam pracovného práva, ako aj k neistote v zamestnaní[31]; zdôrazňuje, že v súlade so smernicou 2002/14/ES[32] musia byť zástupcovia zamestnancov informovaní o rozhodnutiach, ktoré by mohli viesť k podstatným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných vzťahoch, a ktoré musia byť s nimi konzultované; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili zásadu rovnakého zaobchádzania, ako aj dôstojné pracovné podmienky pre všetkých pracovníkov;

14. vyjadruje znepokojenie nad nedostatočnou právnou zrozumiteľnosťou, pokiaľ ide o rozlišovanie medzi skutočným a podvodným vysielaním štátnych príslušníkov tretích krajín, vyplývajúcou z nedostatočného presadzovania práva a nedostatočnej transparentnosti; zdôrazňuje, že podvodným vysielaním pracovníkov sa narúša sociálna štruktúra jednotného trhu a zneužíva situácia tých najzraniteľnejších; vyzýva Komisiu, aby v súlade s Lettovou správou preskúmala výzvy v oblasti presadzovania práva, najmä z hľadiska cezhraničnej spolupráce, a prijala vhodnú iniciatívu na odstránenie zistených legislatívnych medzier; pripomína celkový záver správ Lettu a Draghiho o potrebe posilniť konkurencieschopnosť jednotného trhu;

15. so znepokojením upozorňuje na riziká spojené s vysielaním pracovníkov v kombinácii so zneužívajúcimi formami subdodávania a

---

31 Štúdia Európskeho parlamentu, 2016, *Precarious Employment in Europe*: *Volume 1: Patterns, Trends and Policy Strategies* (Neisté zamestnanie v Európe: Zväzok 1: Modely, trendy a politické stratégie. Eurofound, 2010, *Key elements of fair employment and decent work* (*Kľúčové prvky spravodlivého zamestnávania a dôstojnej práce*); Európska komisia, Spoločné výskumné centrum, *Outsourcing, pracovné podmienky a nerovnosť (Outsourcing, working conditions and inequality),* 2025.

32 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES z 11. marca 2002, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve – Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie o zastúpení zamestnancov (Ú. v. ES L 80, 23.3.2002, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj).

sprostredkovania práce; vyzýva ELA, aby preskúmala využívanie sprostredkovateľov práce pri vysielaní pracovníkov vrátane rizika, že sa tieto dohody využívajú na vyhýbanie sa záväzkom, obchádzanie povinností v oblasti sociálneho zabezpečenia a narúšanie noriem v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti; vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala akýmkoľvek možným zneužívaním smernice o dočasnej agentúrnej práci[33] v súvislosti s vysielaním pracovníkov;

16. zdôrazňuje, že ubytovanie poskytnuté pracovníkovi zamestnávateľom alebo sprostredkovateľom práce musí spĺňať platné normy kvality, hygieny a bezpečnosti; zdôrazňuje, že nájomné za takéto ubytovanie musí byť primerané a nediskriminačné; vyzýva na začlenenie inšpekcií ubytovania do inšpekcií práce vo vysokorizikových odvetviach s cieľom zabrániť zamestnávateľom alebo sprostredkovateľom poskytovať pracovníkom ponižujúce, nebezpečné alebo preplnené ubytovanie; zdôrazňuje, že zmluvné ustanovenia upravujúce ubytovanie pracovníka nesmú viesť k neistej situácii v oblasti bývania v prípade ukončenia pracovného pomeru;

17. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť efektívne vykonávanie a presadzovanie súčasných právnych predpisov o vysielaní pracovníkov; pripomína, že EÚ prijala niekoľko právnych nástrojov na boj proti pracovnému vykorisťovaniu a nelegálnej práci, ktorých presadzovanie je potrebné zlepšiť na vnútroštátnej úrovni; vyzýva Komisiu, aby zhodnotila situáciu, zabezpečila účinné a efektívne vykonávanie a presadzovanie príslušných právnych nástrojov členskými štátmi a v prípade potreby začala konanie o porušení právnych predpisov proti členským štátom, ktoré nedodržiavajú platné právne predpisy EÚ;

18. zdôrazňuje pridanú hodnotu verejných, interoperabilných registrov licencovaných sprostredkovateľov práce; zdôrazňuje, že akékoľvek udeľovanie licencií alebo registrácia by mali podliehať minimálnym kritériám integrity; vyzýva Komisiu, aby preskúmala vnútroštátne postupy a právne predpisy týkajúce sa sprostredkovateľov práce a zabezpečila, aby sprostredkovatelia práce pôsobiaci v EÚ neúčtovali žiadne poplatky ani neprenášali žiadne náklady na pracovníkov, či už priamo alebo nepriamo, úplne alebo čiastočne; zdôrazňuje, že sprostredkovateľom práce, ktorí porušujú platné právne predpisy alebo kolektívne zmluvy, by sa mali ukladať odrádzajúce sankcie, ako napríklad ich vymazanie z verejných registrov a vylúčenie z verejných zákaziek;

19. vyzýva na nadchádzajúcu revíziu smerníc o verejnom obstarávaní s cieľom zabezpečiť, aby kritériá vylúčenia lepšie zohľadňovali špecifické odvetvové riziká spojené s podvodmi, korupciou a

---

33 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/104/oj).

prenikaním trestnej činnosti; zdôrazňuje, že rôzne odvetvia si vyžadujú osobitné, na mieru šité kritériá vylúčenia, ktoré odrážajú ich špecifické zraniteľné miesta; zdôrazňuje, že verejní obstarávatelia by mali mať právomoc prispôsobiť postup verejného obstarávania boju proti trestnej činnosti a jej riešeniu; zdôrazňuje, že v záujme väčšej účinnosti a zjednodušenia by sa mali zjednodušiť ustanovenia týkajúce sa dôvodov vylúčenia; zdôrazňuje, že každý hospodársky subjekt, ktorý porušuje svoje povinnosti podľa platných pracovnoprávnych a environmentálnych právnych predpisov podľa článku 18 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ, by mal byť účinne vylúčený z dotknutého postupu verejného obstarávania;

20. zdôrazňuje význam vnútroštátnych obchodných registrov a európskeho systému prepojenia obchodných registrov pre podniky, ktoré hľadajú informácie o subdodávateľoch, pre odborové zväzy, ktoré sa chcú zapojiť do kolektívneho vyjednávania a pre orgány presadzovania práva; vyjadruje poľutovanie nad tým, že úroveň informácií dostupných vo vnútroštátnych obchodných registroch sa značne líši; vyzýva Komisiu, aby preskúmala, ako možno zlepšiť úroveň verejne dostupných informácií, pričom by mala využiť najlepšie postupy používané v členských štátoch;

21. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vyslaní pracovníci a pracovníci v subdodávateľských reťazcoch čelia neprimeraným rizikám v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) v dôsledku roztrieštených reťazcov zodpovednosti a nejasnej koordinácie, najmä v odvetví stavebníctva; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam informovania a konzultácií pre vyslaných pracovníkov a pracovníkov v subdodávateľských reťazcoch, ako aj účinného presadzovania ustanovení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ako sa uvádza v Dohovore MOP č. 167; v tejto súvislosti považuje za dôležité posilniť úlohu sociálnych partnerov pri vytváraní nástrojov a odbornej prípravy pre pracovníkov a ďalej podporovať zdravé pracovné podmienky v ďalšom strategickom rámci EÚ pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci; vyzýva Komisiu, aby posúdila, či súčasné právne predpisy v oblasti BOZP primerane pokrývajú uplatňovanie minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia v subdodávateľských reťazcoch;

***Presadzovanie práva a kontrola***

22. pripomína význam cezhraničnej spolupráce, účinného presadzovania práva a transparentnosti pri boji proti zločineckým sieťam spojeným s trestnou činnosťou súvisiacou s prácou; podporuje posilnenú spoluprácu medzi ELA, Europolom, vnútroštátnymi orgánmi a sociálnymi partnermi v tejto oblasti; zdôrazňuje potrebu účinných a zdrojmi vybavených systémov presadzovania práva na boj proti pracovnému vykorisťovaniu a podporu spravodlivej hospodárskej súťaže na jednotnom trhu; zdôrazňuje, že je potrebné bojovať proti zneužívajúcim formám zadávania zákaziek subdodávateľom, v

ktorých sa využívajú umelé dohody, ako sú napríklad schránkové spoločnosti a fiktívna dočasná agentúrna práca; pripomína, že smernica 2009/52/ES vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili účinné a primerané kontroly zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili riadne presadzovanie práva;

23. víta hodnotiacu správu Komisie o ELA a opakuje svoju výzvu[34] Komisii, aby výrazne posilnila mandát ELA tým, že mu umožní vyšetrovať údajné porušenia alebo neuplatňovanie pracovného práva EÚ a z vlastnej iniciatívy začínať a vykonávať kontroly v cezhraničných prípadoch rozšírením rozsahu mandátu agentúry o pracovnú mobilitu štátnych príslušníkov tretích krajín, posilnením jej kapacity na analýzu operačných rizík, ako aj poskytnutím dostatočných zdrojov na plnenie jej úloh; zdôrazňuje potrebu ďalšieho zosúladenia a zjednodušenia predpisov o mobilite pracovnej sily a kontrolných postupov vrátane jednotných kontrolných noriem a lepšej výmeny informácií, a to pod vedením ELA; odporúča zriadiť v rámci ELA jednotky na presadzovanie práva v jednotlivých odvetviach, najmä v stavebníctve, doprave a poľnohospodárstve, a posilniť spoluprácu so sociálnymi partnermi v príslušných odvetviach;

24. zdôrazňuje zásadnú úlohu inšpekcií práce pri predchádzaní pracovnému vykorisťovaniu a jeho odhaľovaní, ako aj pri celkovom dodržiavaní pracovných právnych predpisov; vyzýva členské štáty, aby zvýšili počet inšpektorov práce a svoju podporu inšpektorátom práce; pripomína, že v smernici 2006/22/ES[35] sa už stanovujú minimálne pravidlá na kontrolu súladu s právnymi predpismi v sociálnej oblasti v cestnej doprave, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zvýšili kvalitu a frekvenciu inšpekcií práce a zabezpečili primeranú minimálnu kapacitu inšpekcie práce v súlade s referenčnou hodnotou MOP aspoň jedného inšpektora práce na 10 000 pracovníkov; zdôrazňuje, že napriek ich významu pre iniciovanie cielených kontrol sú mechanizmy podávania sťažností stále nedostatočne využívané a nedostupné, najmä pre mobilných pracovníkov a pracovníkov z krajín mimo EÚ; pripomína, že v súlade so smernicou 2009/52/ES musia členské štáty zabezpečiť existenciu účinných mechanizmov, prostredníctvom ktorých môžu štátni príslušníci krajín mimo EÚ pracujúci nelegálne podať sťažnosť na

---

34 Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. januára 2024 o revízii mandátu Európskeho orgánu práce.

35 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/22/ES z 15. marca 2006 o minimálnych podmienkach vykonávania nariadení Rady (EHS) č. 3820/85 a (EHS) č. 3821/85 o právnych predpisoch v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, a o zrušení smernice Rady 88/599/EHS (Ú. v. EÚ L 102, 11.4.2006, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/22/oj).

svojho zamestnávateľa;

25. zdôrazňuje význam presných a aktuálnych údajov; konštatuje, že úroveň informácií o štruktúre subdodávateľských reťazcov a trestnej činnosti súvisiacej s prácou sa v Európe líši a že to predstavuje výzvu v oblasti presadzovania práva aj tvorby politiky; vyzýva Komisiu, aby v tejto súvislosti zlepšila zber údajov, a zdôrazňuje úlohu ELA pri poskytovaní spoľahlivých informácií o všeobecných trendoch a zneužívajúcom správaní v cezhraničných situáciách;

26. zdôrazňuje úspech iniciatív na identifikáciu pracovísk na vnútroštátnej a odvetvovej úrovni, ako sú napríklad sociálne identifikačné karty; v tejto súvislosti víta zaradenie európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia (ESSPASS) do pracovného programu Komisie na rok 2026; opakuje svoju výzvu[36] na urýchlené zavedenie systému ESSPASS a na zlepšenie ochrany a digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility vrátane overovania v reálnom čase a výmeny informácií medzi orgánmi presadzovania práva; vyzýva na integráciu systému ESSPASS s vnútroštátnymi a odvetvovými systémami pracovných preukazov s cieľom zabezpečiť interoperabilitu a minimálne narušenia; zdôrazňuje, že ESSPASS by mal znížiť zbytočnú administratívnu záťaž, zjednodušiť dodržiavanie predpisov pre podniky s minimálnymi nákladmi na dodržiavanie predpisov pre MSP a podporiť ELA a vnútroštátne orgány v boji proti zneužívaniu a trestnej činnosti; zdôrazňuje význam silnej bezpečnosti a ochrany údajov pre ESSPASS a zapojenie sociálnych partnerov do navrhovania a zavádzania systému; ďalej berie na vedomie prebiehajúcu prácu na ďalších iniciatívach EÚ, ako je peňaženka digitálnej identity, ktoré by mohli pomôcť zlepšiť schopnosť orgánov bojovať proti trestnej činnosti bez zaťaženia MSP alebo zvýšenia nákladov pre spotrebiteľov;

***Sankcionovanie pracovného vykorisťovania***

27. so znepokojením konštatuje, že jednotlivci, na ktorých sa vzťahujú zákazy činnosti v jednom členskom štáte, môžu obísť vnútroštátne obmedzenia registráciou a prevádzkovaním podniku v inom členskom štáte, čím sa podkopáva boj proti pracovnému vykorisťovaniu na celom jednotnom trhu; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila účinnejšiu výmenu informácií a spoluprácu medzi členskými štátmi, ako aj vzájomné uznávanie zákazov obchodovania a trestných sankcií v súlade so zmluvami s cieľom zabrániť obchádzaniu obmedzení; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam dodržiavania zásad právneho štátu a záruk spravodlivého procesu; odporúča používať informačný systém

---

36 Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2021 o zavedení európskeho preukazu sociálneho zabezpečenia na zlepšenie digitálneho presadzovania práv sociálneho zabezpečenia a spravodlivej mobility.

o vnútornom trhu (IMI) na včasnú a bezpečnú výmenu relevantných informácií medzi členskými štátmi;

28. upozorňuje na rozdiely, pokiaľ ide o režimy trestania a sankcií v jednotlivých oblastiach politiky EÚ; zdôrazňuje, že tresty a sankcie za trestné činy súvisiace s prácou a porušovanie práv pracovníkov musia byť účinné, odrádzajúce a primerané povahe, závažnosti a trvaniu porušenia zo strany podniku a počtu dotknutých pracovníkov; vyzýva Komisiu, aby preskúmala prepojenie sankcií s veľkosťou alebo obratom spoločnosti s cieľom zabezpečiť proporcionalitu, odstrašujúci účinok a rovnaké podmienky; zdôrazňuje potrebu mechanizmu na vymáhanie nevyplatených miezd, príspevkov na sociálne zabezpečenie, pokút a náhrady škody v cezhraničných prípadoch;

29. upozorňuje na problém podvodných a kriminálnych subjektov na trhu práce, ktoré využívajú strategické bankroty a zánik podnikov na to, aby sa vyhli zodpovednosti za neuhradené platby a sankcie; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby analyzovali problémy spojené so strategickými konkurzmi a zanikajúcimi spoločnosťami, najmä v cezhraničných prípadoch, a prijala potrebné iniciatívy na zníženie ich výskytu;

30. pripomína, že prepojenie verejných výdavkov s dodržiavaním práv pracovníkov a dôstojných pracovných podmienok je jedným z dostupných prostriedkov na boj proti zneužívajúcim formám zadávania zákaziek subdodávateľom a trestnej činnosti súvisiacej s prácou;

°

° °

31. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.